

С УЧЕНИЕТО НА ЛЕНИН

народен

ФЛОТЪТ

ВЕСТНИК НА МОРСКИТЕ ВОЙСКИ

БРОЙ 46
ГОД. III.

Посветен
на
ОКТОМВРИЙСКАТА
РЕВОЛЮЦИЯ

„В флота ние виждаме блестящ образец за творческите възможности на трудящите се маси. В това отношение флота се прояви като член отряд на революцията“.

ПОД ЗНАМЕТО на СТАЛИН

МОРЯЦИТЕ И ОКТОМВРИЙСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

(СТАЛИН — в писмото си до моряците от кораба „ЧЕРВЕНА УКРАИНА“)

„Приятно е да се работи с такива другари. Приятно е да се бориш с враговете в редиците на такива бойци. С такива другари може да бъде победен света на експлоататорите и угнетителите“.

Тази година народите на Светския съюз ще празнуват 30 годишнината на своята Велика Октомврийска революция.

С Октомври и революцията са свързани завинаги фигурите на доблестните революционни моряци, които взеха най-живо участие във всички сражения и боеве при установяването и закрепването на Светската власт. Славните руски моряци първи се вдигнаха на призива на Ленин и Сталин, развяха червения флаг на свободата, заеха своите бойни кораби и насочиха дулата им срещу Зимния дворец, срещу гнездото на царизма, деспотизма и реакцията.

Така започна Октомврийската революция. Навсякъде по всички фронтове, на най-заstraшените места, в критичните минути на народа и Ленин изпращаха своите безстрашни моряци, които разбиваха враговете и спасяваха положението.

Във Великата Отечествена война срещу фашистките поробители се повтори същата картина, но в още по-големи размери. Защищавайки своята Родина и придобивките на Октомври, моряците проявиха безпримерна храброст, героизъм и себеприщане в боевете срещу враговете на социализма. Севастопол, Одеса и Керч, Ленинград, Москва и Сталинград, вечно ще напомнят за доблеста и родолюбието на светския моряк. А имената на героите-командири, като героите на Светския съюз Лукин, Старикович и Фисанович и безстрашните краснофлотци Иван Сивко, Иван Голубец, Виктор Ус, Николай Беляков, Дубковский, Шумский и стотици други, вечно ще греят като звезди и сочат пътя на свободата и прогреса. Такъв народ с такива чедра вечно ще живее!

И днес, когато трудолюбивите народи на великата славянска земя минали през огъня на много изпитания, проляли обилна кръв, дали скъпи жертви в борбата срещу враговете на революцията,

преобразили необятната славянска социалистическа страна в земен рай, искат да живеят несмуцвани от никого в мир и разбирателство с всички народи, то новите фашистки империалистически поробители от запад заплашват отново света с ужасите на трета световна война. Но примера от втората световна война нека бъде тежка обича на ухото на авантюристите. Нека те не забравят участта на Хитлера и неговите последователи.

Нашият народ върви твърдо и неотклонно по героичния, труден, но славен път на Октомври, защото е убеден, че само той може да го изведе на спасителния бряг, защото той ясно вижда, че само Светския съюз е тая прогресивна сила, която безкористно се бори и освободи народите от гнета на фашизма, и тя е която днес защитава малките народи от империалистическите завоевателни планове.

Нашият народ е признателен още и затова, защото на два пъти вече получава своето освобождение от братята руси. И в знак на сърдечна благодарност и верност към делото на Октомври, народът, неговата войска и флот ще празнуват най-тържествено денят на Октомврийската революция.

ДА ЖИВЕЕ ДЕЛОТО НА ОКТОМВРИ — ЕДИНСТВЕНИЯТ ПРАВИЛЕН И СПАСИТЕЛЕН ПЪТ ЗА НАРОДИТЕ.

ПЛАМЕНИ МОРЯШКИ ПОЗДРАВИ НА НАРОДИТЕ ОТ ВЕЛИКАТА СТРАНА НА СВОБОДАТА И ТЯХНИТЕ СЛАВНИ МОРЯЦИ — ПИОНЕРИТЕ НА ОКТОМВРИ.

Капитан I ранг БОЯДЖИЕВ

ДРУГАРСКИ ПРИВЕТ ВАМ, БРАТЯ КРАСНОФЛОТЦИ

Другари краснофлотци, приемете нашия сърдечен другарски привет по случай тридесетгодишнината от Великата октомврийска революция. Ние, българските моряци ще бъдем особено щастливи, когато на 7 ноември тази година се строим върху палубите на бойните ни кораби. Мощно моряшко „ура“ ще поздравя в ранното утро, издигащите се военно-морски знамена, на които греят червени звезди — символ на свободата и победата на трудящите се. Вам братя краснофлотци и на другарите от Червената армия — освободителка дължим тия звезди. Ние няма да забравим това, както няма да забравим и историческите дни на 1944 и 1945 г. които преминаха в съвместна бойна служба с вас, над минните полета в Черно море и Дунава.

30 годишнината от Великата октомврийска революция задължава всеки наш съвременник към особена равностметка. Необходимо е да се направи равностметка на събитията от онай вечер на Октомври 1917 год. когато орбидията на кръстосвача „Аврора“, с гръм оповестиха

новата ера до момента, когато на 7 ноември тази година над Светския съюз ще проехтят залповете в чест на победоносната революция.

В тия тридесет години, вашата велика Родина мина през исторически изпитания. Във всяко от тях, вие краснофлотците и вашите командири, бяхте рамо до рамо с работниците и селяните — скъпа краснофлотска кръв е опръскала граничните основи, върху които стои СССР.

В годините на гражданската война вашите бащи и братя се биха храбро на море и на суша. През 1939 год. в борбата с белогините, балтийците се оказаха достойни за традициите на моряшките отряди от Октомври.

От 1941 год. до 1945 год. черноморските и балтийски моряци удариха здраво с юмрук в зъбите на хитлеристите. Тихоокеанци разгромиха японските самураи и за вечни времена побиха знамето с сърпа и чуката върху височините над Порт-Артур.

Четири града герои: Одеса, Севастопол, Ленинград и

Сталинград, помнят като свои най-упорити защитници-краснофлотците.

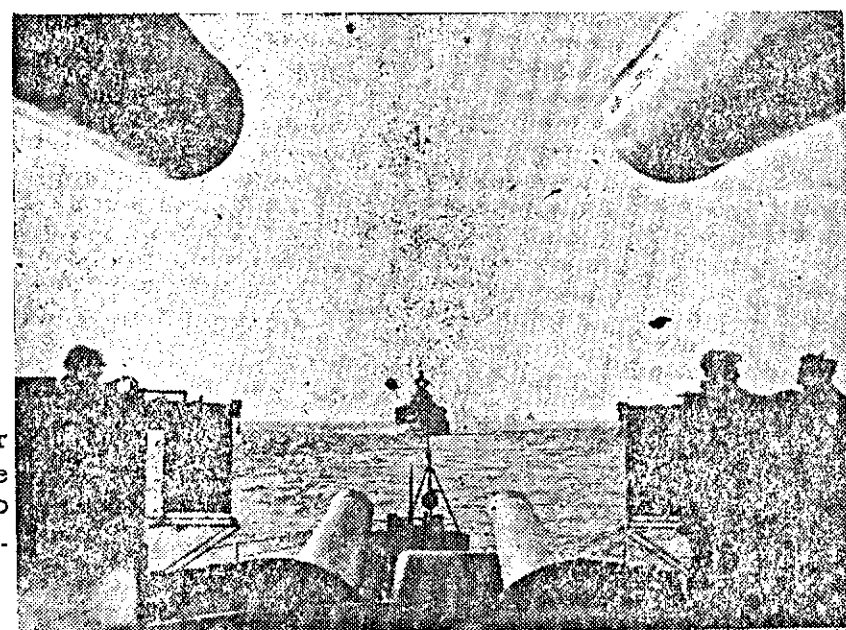
Братя краснофлотци, враговете на вашата революция и на нашето народоосвободително дело в деня, когато ние с радостни песни ще чествуваме 30 годишнината от Октомври, ще чертаят по воснните си карги черни кръстове върху нашите морета и земи.

Ние ще прадуваме, но да бъдем на шрек.

Да заменим старият белег — моряшката котва, символ на спокоен живот в тихо пристанище, с огнено червената звезда — знак на нашата революционна бдителност и неуморна пролетарска готовност.

Червеният флот брани морските граници на СССР и е надеждна опора на мира.

СТРАЖ НА ОКТОМВРИ

КАК ФРЕНСКИТЕ МОРЯЦИ ПОДКРЕПИХА СВОИТЕ РУСКИ ДРУГАРИ

ИСТОРИЧЕСКИ ЕПИЗОДИ ОТ БУНТОВЕТЕ В ЧУЖДЕСТРАННИТЕ ФЛОТИ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА

„Трябва да помним, че приближава велика масова борба. Това ще бъде въоръжено въстание. Масите са длъжни да знаят, че тръгват на въоръжена, кървава и отчаяна борба. Презрението към смъртта трябва да ги обхване и да обезпечи победата... Партията на съзнателния пролетариат е длъжна да изпълни своя дълг в тази велика борба...“

Така писа Ленин в навечерието на Великата Октомврийска революция. Наскоро след това, революционните работници и селяни от буржуазно-капиталистическите страни посрещнаха с радост и съчувствие избухването на Октомврийската революция. Най-съзнателните моряци и войници от империалистическите армии, без страх от кървавите мерки на буржуазията, не рядко, по време на революцията и на интервенцията срещу нея, смело издигаха червеното знаме на бунта. Ето няколко примера за огромното влияние на Великия Октомври, всред чуждестранните флоти.

През юни 1919 год. екипажите на една ескадра английски военни кораби, стоици в Ревел и Либана отказаха да настъпят против младата Съветска Република и поискаха незабавно връщане в Англия. През есента на същата година моряците от корабите, намиращи се в Инвергордон, Единбург и Деванпорт отказаха да изпълнят заповедта да навлезат в Балтийско море.

Незабравимо ще остане знаменитото историческо въстание на корабите от френския флот, през април 1919 год., в Черно море. Въстанието започна на миноносца „Протей“. Под ръководството на Андре Марти (по-късно член на Ц. К. на Френската компартия) е било предвидено да се арестуват всички офицери, които се противопоставят и завладения миноносец да се отпрати към Севастополското пристанище, за

по-нататъшното организиране и разрастване на въстанието. Въстанието е било провалено от предател, но вестта за заговора организиран на „Протей“ и за арестуването на Андре Марти е послужила, като сигнал за революционни прояви и на другите кораби.

На 19 април 1919 г. слезилите на брега команди от линейните кораби „Франс“, „Жан-Барт“, „Мирабо“, „Дю Шайл“ и „Верньо“ устроили по улиците на Севастопол, съвместно с руските работници, демонстрации с червени знамена и пеене на Интернационала. Шестивото е било посрещнато и разгромено от френска пехотна рота, при което 14 френски моряка и няколко десетки руски работници са били убити и ранени.

Въстанието обхванало и одеското пристанище, където се намирили линейният кораб „Жустис“ кръстосвачите „Балдек Русо“ и „Ернест Ренан“ и няколко ескадрени миноносци. „Балдек Русо“ имал за задача, с своята артилерия, да обезпечи отстъплението на десантните отряди, съставени от френски пехотни войски. Мерачите

решили да не откриват стрелба, като настоявали кораба да се завърне в Франция, но командването отказало. Тогава екипажа вдигнал червено знаме и след два дена кораба напуснал Черно море. По-късно някои от моряците били арестувани и дадени под съд за „подстрекателство към заговор и за обявяване против борбата със Съветска Русия“.

Духът на Октомври бе почувстван и далеч извън пределите на Черно море. В Средиземно море на флагманския кораб „Прованс“ било издигнато червено знаме. Обслужителите на линейните кораби „Прованс“, „Волтер“ и кръстосвача „Гишен“ отстояли своето твърдо решение да не бъдат хвърлени в контра-революционни походи против Съветските Републики.

Съзнателното морячество от флотите на империалистите, не са поколеба преди тридесет години да се вдигне в защита на Великата октомврийска революция и да окаже братска помощ на руските моряци — революционери.

**НАЙ-ДОСТОЙНО ЩЕ ЧЕСТВУВАМЕ
ОКТОМВРИЙСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ
КАТО ПОДПОМОГНЕМ АКЦИЯТА
ЗА ИЗДИГАНЕ ПАМЕТНИК НА
ЧЕРВЕНАТА АРМИЯ — ОСВОБОДИТЕЛКА**

30 ГОДИНИ ПО ПЪТЯ НА СОЦИАЛИЗМА

Тази година съветските и всички демократични народи ще празнуват твържествено тридесетгодишнината от Великата Октомврийска революция. Обстоятелствата, при които ще стане това чествуване, ни кара да хвърлим поглед върху изминатия исторически път. Само така ще имаме по-правилна представа за значението и заслугите на събитията от 25 октомври (7 ноември) 1917 г.

След като работническата класа в съюз със селяните-бедняци и въоръжената подкрепа на моряци и войници, свали властта на Временното правителство, в Москва бе турена основата на една нова управляваща организация в държавния строй — властта на съветите изградена по фабрики, села и градове. Смъртно удареният капитализъм не закъсня да се организира и да направи опит за възвръщане властта си. Опасността за младата социалистическа държава се втурна от всички страни и заплашваше да я помете. Белогвардейските остатъци се организираха и обявиха война на съветската власт. Англичани, немци, французи, японци и полски панове, също простраха хищни лапи с надежда, че ще могат да заграт колкото се може повече плячка.

Три години продължи суровата борба на освободените работници и селяни против интервентите. Три години изпълнени с лишения и глад. С месеци работниците от Москва и Петровград получаваха по 125 гр. хляб, а имаше дни, когато те отиваха в заводите и без тази нищожна дажба. Но не беше хлябът, който поддържа ентусиазма на защитаваният се пролетариат. Духът се подкрепяше от вековната омаза на експлоатирани към експлоататори и мъжичи към помещици. Интервенцията беше сломена и враговете прогонени.

Настъпиха мирните следвоенни години. Идеологът и организаторът на Октомврийската революция Ленин, със Сталин и останалия членове от Ц. К. на ВКП(б) положили огромни усилия във възстановяване на разрушеното, през войната и интервенцията, народно стопанство.

Смъртта на Ленин в 1924 год., противно на всички очаквания на враговете на С. С. Р., не предизвика разстройство в редовете на болшевиките. Трудящите се маси се сплотиха още по-тясно. За кратко време под знамето на Ленин се нарешиха стотици хиляди, калени в пламъка на революцията, народни синове. В своята велика клетва дадена пред II конгрес на съветите на СССР, Ленинския достоен приемник, другаря Сталин каза от името на партията:

„Ленин не веднаж ни е посочвал, че укрепването на Червената армия и подобрието на нейното състояние е една от най-важните задачи на партията.“

Да се закънем, другари, че не ще пожелам силите си за да укрепим нашата Червена армия и нашият Червен флот.“

И съветските хора изпълниха клетвата. Осъществяването на дело строителните петилетки, чрез които беше създадена теглава индустрия и постигната колективизация на селското стопанство, послужиха за солидна база на Червената армия и флот. Съветските труженици се имаха пълна вяра в своите войни. Те знаеха, че никоой не ще може безнаказано да посегне на труда им. И когато в злокобната нощ срещу 22 юни 1941 г. хищните хитлеристи пълчища нахлуха в плодородните полета на Украйна, от десетгодишния момък до седемдесетгодишния старец съветските хора, като един, се вдигнаха в защита на многогодишния си труд.

В тези години на нечовешки страдания и героизъм, Маркс-Ленин-Сталинското учение издържа на практика великото изпитание и се изправи, като мощна твърдина, срещу реакционните домогвания на империалистите.

Борбата на Съветския съюз против тевтонските орди не беше само за опазване собствените граници. Тя бе борба за защита на демокрацията и свободата на потиснатите от фашизма народи. Този факт особено пролича във всички международни политически срещи, в конференциите за мирните договори и в заседанията на ООН. Опирайки се на своите

неоценими заслуги в победата над фашизма, представителите на Съветския съюз настойчиво поддържаха своите становища, за даване възможност на всички народи да се самоопределят и уреждат по свое разбирание вътрешното си и международно положение. Това пряко поставяне въпроса за демокрацията, от страна на СССР, спечели за негова сметка симпатии на милиони честни хора, които разбраха, кой е истинският им защитник.

Естествено, че при този случай сметките на империалистите се поразбъркаха. И последните не закъсняха да реагират. Те се опитаха да охулят миролюбивата политика на Съветския съюз приписвайки нему своите завоевателни намерения. Те заплашват от кабинетите си с атомни и ракетни войни, но сами чувствуват несигурност в гласът си защото до слухът им долягат протестите на милионите стачкуващи маси и на колониалните народи, които не искат да бъдат повече работен добитък на лордовете.

В доклада си върху международното положение пред състоялото се информационно съвещание на представителите на комунистическите партии през септември тази година в Йолша, др. А. Жданов охарактеризира външната политика на СССР и на демократичните страни каза между другото: „Държавите от антиимпериалистическия лагер се проявиха като верни и последователни поборници за осъществяване на демократичните принципи, без да се отклоняват ни на йота от тях. Затова главната задача на външната политика на демократичните държави след войната е борба за демократичен мир, за ликвидиране остатъците на фашизма и за осуетяване възраждането на фашиската империалистическа агресия, за утвърждаване принципа на равноправие на народите и уважаване тяхния суверенитет, за всеобщо намаляване на въоръжеността и за забраняване най-разрушителните видове оръжия, предназначени за масово унищожение на мирното население.“

Горните редове показват кой е истинския противник на войната.

Чествувайки 30-годишнината от Октомврийската революция, хората на труда от всички страни отправят своите благодарности към СССР и др. Сталин.

МОРЯК ВОЛНОПЯНОВ

„Аврора“ стреля срещу буржуазията

„Кръстосвачът „Аврора“, с гърмежите на своите оръдия, насочени срещу Зимният дворец, възвести на 25 октомври 1917 год. началото на нова ера — ерата на Великата социалистическа революция.“

Из „История на Всесъюзната комунист. партия (болшевики)“

... Радиотелеграфистът пробяга по горната палуба и се спуска към комисаря подавайки му листчето с радиограмата.

—От Военно-революционния комитет! Важна... важна! — извика той, задъхан от възлание.

Комисарят грабна листа, качи се на стълбичката към мостика и зачете над главите на събралите се моряци.

По кораба зазвучаха думите на Ленина:

„Към гражданите на Русия!“

Временното правителство е свалено. Държавната власт е в ръцете на Петроградския Съвет на работническите и войнишки депутати — Военно-революционният комитет стои на чело на Петроградския Съвет на работническите и войнишки депутати — Военно-революционният комитет стои начело на Петроградския пролетариат и гарнизон.

Делото за което се бореше народа: незабавно сключване на демократически мир, отмяна на помещицката собственост върху земята, работническия контрол върху производството и създаване на Съветско правителство е дело осигурено.

Да живее революцията на войниците, работниците и селяните!

Твържествен вик се изтъргна из гърдите на моряците и прогърмя над Нева.

До вечерта разузнавачите свързочници донасяха непрекъснато най-различни сведения от града:

—Юнкерите строят барикади пред Зимния дворец и поставят картечници по прозорците му!

—Червената гвардия превзема Балтийската гара и телефонната станция!

—Отряд революционни моряци превзема пощата!

—Десантният отряд от кораба „Океан“ изгони корабловиците от банката...!

Вечерта една малка гребна лодка довози до „Аврора“ курьер с донесение за комисаря.

—Другарю комисар, скоро ще бъде шурма-стегнато отпарпува курьера — Зимният дворец е обкръжен. Юнкерите имат батарея с 6 оръдия, бронирана кола и много картечници. Нашият командир ни изпрати като парламентъори при корабловиците в крепостта. Ние им предадохме: — Ако до двадесет минути не се махнете, ще ви атакуваме... За десет минути изчезнаха. Ние даже се почувдохме: преди малко ги имаше-много бяха, а изведнаж-никой няма.

Но на телефонната станция положението е лошо — добави курьера. — Юнкерите я превзеха. Моряците които заобикаляха курьера и комисаря завикаха възмутени.

—Неволини! — обърна се комисарят към триумфния машинист — вземи десет души с пушки и бомби и иди към станцията за да се разпратиш с юнкерите.

—Другарю комисар — обади се отново курьера — в нашия отряд дорде пратеник на Военно-революционния комитет. Той каза да ви предам заповедта на Ленин: — „Ако временното правителство и юнкерите, които са се укрепили в Зимния дворец не се предадат до вечерта, ще ви бъде даден сигнал с ракета. Веднага след това „Аврора“ трябва да даде халосен изстрел, а ако юнкерите продължават да упорствуват и се съпротивляват, след четвърт час да бъде открит огън с бойни снаряжения.“

На палубата моряците с радостни възклицания одобриха революционната заповед на своя вожд.

***

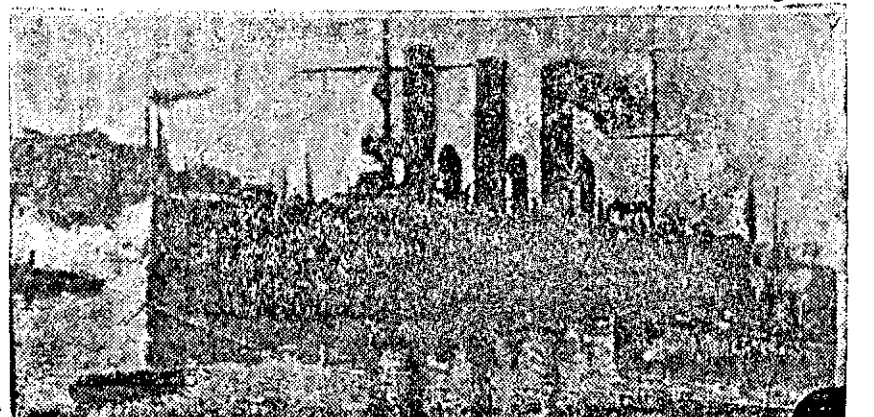
Някъде далеч над града изви сноп от разноцветни искри. Ракетният сигнал!

—Огън! — изкомандва комисарят на артилериста, който стоеше до зареденото с халосен снаряд оръдие.

Тълнежният глас на „Аврора“ проекта над Нева и потвърди на целия свят думите на Ленин, произнесена само преди няколко часа в Смолни:

„Работническата и селската революция, за необходимостта от която през цялото време говореха болшевиките е извършена.“

Кораба, който пръв даде революционните изстрели срещу Зимният дворец —

КРЪСТОСВАЧЪТ „АВРОРА“

ВЕЛИКИЯТ ДЕН

25 ОКТОМВРИ 1917 ГОДИНА — зора на трудовото човечество

РЕПОРТАЖ ЗА УЧАСТИЕТО НА РУСКИТЕ МОРЯЦИ В ОКТОМВРИЙСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Съотношение на революционните и белогвардейски сили в Балтийския флот. Историческата роля на политическите комисари

Какво е било съотношението на силите в Балтийския флот през предоктомврийския период? Офицерския състав до командващия флота включително, настойчиво се опитвали, да осъществят лозунга — „Война до победен край!“.

В юлските дни били направени безуспешни опити от временното правителство да се използват подводници за борба с корабите отправени към Петроград в подкрепа на работниците, въстанили под ръководството на болшевиките. Заповедта на Временното правителство остана, обаче, неизпълнена поради възмущението на революционните моряшки маси и поради безсилието на правителството.

Прикривайки се зад своята „аполитичност“, офицерският състав се е борил за спечелване влияние над масите, стремил се да обезпечи своята самостоятелност в оперативните и технически въпроси и да остави фактически в своите ръце материалните средства на флота. Но скоро командването разбрало, че това влияние се изпълзва и самостоятелността на щабовете е ограничена от твърдите мерки на революционните комитети.

На 2 октомври, вторият конгрес на представителите на Балтийският флот постановил:

„На корабите, а така също при щабовете на частите, се избират комисари за контрол; тяхните обязанности са: а) да разшифроват съвместно с дежурния офицер в щаба или на кораба, постъпилите радиограни; б) да получават и запазват поверителните писма и съвместно с командирите да обсъждат съдържанието им. Комисарът е длъжен да знае всички издадени заповеди в частите на флота“.

Оценката за състоянието на флота от страна на вражески настроеното към революцията офицерство, е най-вече ярко изразена в протокола от съвещанието на флагманите на флота, състояло се на 18 октомври.

„Обстоятелствата, при превземането от немците на Моонзунските позиции показват, че сухопътните части, са загубили съпротивителната си способност; от началото до края, тази операция е пълна с примери на упадък на духа у нашите войски и наклонност към паника и бунт на обезумяли от страх хора.“

„Всичко това ни довежда до убеждението, че всяка замислена

неприятелска операция, отправена за завладяването на каквато и да е част от Балтийския театър, и проведена планомерно и решително, ще бъде успешна“.

„При създадената обстановка, задачите на Балтийския флот могат да бъдат само с оглед нанасяне на противника най-много вреда, макар с цената на собствената гибел. Обаче фактически, при съвременната дезорганизация и разтроено командване, едва ли може да се разчита на такова пълно използване на морските сили“.

„По отношение на флота трябва още да се добави, че недостатъчните угражнения, непълно снабдяване, упадък на материалната част, най-разрушително влияят на боеспособността, и ако даже неприятеля не предприеме в този случай никакви операции на Балтийския фронт, а от друга страна не произлезе коренно и при това бързо подобрение на

Балтийски център, преодолел дейното съпротивление на меншевики и есери, обаче недостатъчно подчинил на себе си оперативната служба.“

В същото време, Временното правителство и командването на флота с всички сили и средства се стараели да държат флота далеч от Петроград, даже имали намерения да оттеглят и корабите които били там. Такъв опит е бил направен и по отношение кръстосвача „Аврора“, който получил на 22 октомври заповед да излезе на „проба“ в морето и след това да отиде в Хелзингфорс. Този опит обаче не сполучил, тъй като корабният комитет вече имал заповед от Балтийския център; в случай, че последва заповед „Аврора“ да напусне пристанището, последната да не бъде изпълнена“.

Обстановката по море в последните предоктомврийски дни била такава, че голяма част от

Щадно. За всички придвижвания на войските, незабавно да се съобщи на Военно-революционния комитет“.

„Революцията е в опасност нейните морални сили са неизменно по-високи от силите на врага. Победата е сигурна“.

В изпълнение на тази заповед линейния кораб „Заря Свободи“ излезнал из Кронщад и застанал на котва в Морския канал на Петроград, изпращайки в ранното утро на 25 октомври една въоръжена команда към станцията Лигово и два катера с картечници, един по посока на Ляхти, а втория към Лигово. През нощта на 24 срещу 25 октомври от Кронщад дошли десантни отряди от корабите и бреговите части. В Петроград дошел от Кронщад минозаградителя „Амур“ с моряци от други кораби. На този кораб по времето на въстанието се намирал щаба на действащите на брега части.

Сутринта на 25 октомври около 10,000 кронщадски моряци навлязли в Петроград и засели още стъпките ден мостовите и главните пунктове в града. Вечерта бил завзет и Мариинския дворец, където в това време заседавал „Съвета на републиките“.

От Хелзингфорс, където бе съсредоточен Балтийския флот, по получените заповеди за настъпление, дошли в Петроград ескадрените миноносци „Самсон“, „Метки“, „Забияка“ и „Орфей“, а с влакови ешалони, са били отправени незабавно брегови отряди от 4,500 човечека. С тези отряди изведнаж е била превзета ж. п. линия Хелзингфорс-Петроград.

Командващият флота, при заминаването на миноносците, направил последен опит да попречи на отправянето на кораби към Петроград, заявявайки че той не желае да помага нито на временното правителство нито на болшевиките. Неговото противодействие не е могло да бъде сериозно.

Стоящият при франко-руския завод „Аврора“ напуснал това място и заел позиция на Нева, при Николаевския мост. Тук също бил направен още един опит да бъде удържана „Аврора“ от участие във въоръженото въстание. Командирът на кораба заявил, че „поради непознаване фарватера“ на Нева, което е било явна безмислица, той не може да маневрира с кораба. Но неговото изявление нямало последствия, тъй като веднага били дадени данни за дълбочините и Аврора заела своето историческо място

от което отлично се наблюдавал Зимния дворец.

Сформироването на бреговите отряди имало организиран характер. Командните кадри се съставили предимно от членовете на корабните комитети. Всички части били дисциплинирани и заповедите били изпълнявани безпрекословно.

Вечерта, със съединените сили на моряците, войниците и червено-

гвардейците, при поддръжката от „Аврора“, която дала три халосни вистрела, от 6^а ордия (стрелба с бойни снаряди е била невъзможна, защото е щяла да повреди моста) бил завзет с бой Зимния дворец, в който заседавало Временното правителство. Властта в Петроград била завзета, но борбата не се прекратила.

Потушаване на контра-революционната съпротива. Ленин изпраща миноносци да обстрелват Царско село. Победата на петроградските моряци и работници.

През нощта на 26 октомври, частите били отново приведени в боева готовност. Главно юнкерското въстание, ръководено от контра-революционни елементи. В отряда на моряците починали да постъпват искания за усиление караули, за охрана, за разоръжаване на юнкерските училища.

Положението се усложнило след завземането на телеграфната станция от юнкерите. Във Владимировското и Павловското юнкерски училища и в Инженерния институт, се създали белогвардейски упорни пунктове. Хотелът „Астория“ и околната местност също били заети от белогвардейците. Един временно откъс от Хелзингфорс и Царско село Керенски изпратил казашки части, под командването на генерал Краснов.

Юнкерското въстание било потушено. До вечерта на 27 октомври всичко било ликвидирано. На Исакиевския площад, блиндирания автомобил, завзет от юнкерите в телеграфната станция, бил отнет от моряците с голи ръце. Особено упорито-

то съпротивление, оказано във Владимировското училище, наложило да се употреби артилерия.

За борба против надигналия се в Гатчино противник на сухопътния фронт, е бил хвърлен почти целия Кронщадски отряд.

За обстрелването на Царско село, по личната заповед на Ленин, нагоре по Нева към село Рибакское отишли миноносците „Победител“, „Забияка“ и „Метки“; дошлия от Хелзингфорс крайцер „Олег“ застанал в Морския канал. На изпратения в село Рибакское миноносец околната местност също били заети от белогвардейците. Един временно откъс от Хелзингфорс и Царско село Керенски изпратил казашки части, под командването на генерал Краснов.

Ето така през Октомври, застава на от двете страни на барикадата масите на революционното морячество и отделни [групи] от настроени против народа офицери. Победата беше спечелена от щабовете; на трудовия народ.

Моряци и работници штурмуват Зимния дворец

общото положение в страната, то в началото на кампанията в следващата 1918 год, морските сили като боеспособни не ще съществуват“.

Документът на 8 старши флагмани бил изцяло подкрепен от командира на флота, който, в изпратеното до морския министър писмо, молил:

„Обърнете сами сериозно внимание на Временното правителство върху създаденото положение на нещата в Балтийския театър. Катастрофата като резултат от германското настъпление, или като резултат от последвалото разложение на флота, не може да бъде предотвратена с никакви мерки по места. Аз виждам изход само в създаване действително централна държавна власт“.

Как пък, от друга страна, се използваше бързо разтиглата революционна активност сред моряшките маси? Тук трябва да кажем, че ползвайки се с голямо влияние, революционният

флота, особено болшевишки настроените кораби (Петропавловски и Република) могли да бъдат съсредоточени близо до самия Петроград.

Активните действия по завземане властта, започнали с получаването на следните заповеди от Военно-революционния комитет.

„Всички гарнизони охраняващи подстъпите към Петроград са длъжни да бъдат в пълна боева готовност“.

„На железопътните станции да се постави усилен караул“.

„Да не се допуска към Петроград нито една войскава част, която по-рано не е известна като предадена на революцията. Насрещна е ешалоните да се изпратят агитатори, които са длъжни да разяснят на насочените части към Петроград, че искат да ги превърнат в оръжие на корниловци.“

Ешалоните, които не се подават на въздействие, задържайте със сила. Действайте твърдо и внимателно, а където е необходимо — безпо-

МОРЯЦИТЕ ОТ „АВРОРА“ В ДЕСАНТ

Десантните отряди на моряците бяха най-здравите юмруци на революцията, с които Ленин нанасяше удари върху гнездата на белогвардейците.

Анатолій Железняков принадлежи към героичното племе на революционните моряци. В 1915 г. той бил моряк на Балтийския линейен кораб „Република“. По време на юлските демонстрации — 1917 година, Железняков бил арестуван от правителството на Керенски и останен на 14 годишна каторжна работа.

Волният моряк, обаче, избягва от затвора и в октомври 1917 г. взема участие в шурма срещу Зимния дворец. В началото на гражданската война, той отишел да се сражава с белогвардейските банди на Корнилов. През 1918 г. Железняков командвал Дунавския отряд моряци, воювал с Каледин, след това станал командир на Еландския полк от прославената дивизия на Кивкидзе. Попаднал по-късно в Николаев, Железняков с помощта на своите другари моряци нападнал и превзел

еден белогвардейски брониран влак, подбрал екипаж и станал негов командир.

Бронираният влак бил отправен към станцията Верховце, в момента когато там отстъпвали червените части и им дал подкрепа. Моряците се сражавали така самоотвержено, че въздушевили всички останали бойци, които преминали отново в настъпление в този район.

Бронираният влак бил на ремонт, когато в един съседен участък белите здраво притиснали червеноармейците. Железняков веднага пристигнал и на станцията Запороже се разгорил ожесточен бой. Умело замаскирана вражеска батарея обстрелвала червените части, нанасяйки им големи загуби.

— Трябва да унищожим белогвардейската батарея — ка-

МОРСКИ ОРЛИ

зал Железняков на своите другари. — Кой ще дойде с мен? Моряците до един пристъпили напред, но Железняков избрал само трима. На другата сутрин патрулът се върнал — батареята била унищожена. Славата на Железняков се разпространила по целия фронт. Белогвардейското командване определило 400,000 рубли за главата му.

На 26 юли 1919 год. белите банди отрязали пътя на железничковци в станцията Марховцево. Броневлака започнал яростно да си пробива път в обкръженето. Моряците завзели станцията, заловили пленници, боеприпаси и освободили гру-

па червеноармейци. Във време на пробива Железняков паднал смъртно ранен и последните му думи били: — Не предавайте броневлака другари!

Николай Маркин е друг балтийски моряк, прославен в боевете с белогвардейците и интервентите. Маркин бил изпратен от Ц. К. на болшевишката партия в Нижни-Новгород за да организира Волжската флотилия. С болшевишката енергия се заел за това дело. Той избрал подходящите кораби, въоръжил ги и организирал екипажите. Маркин лично ръководел отговорните операции. За три месеца борба с белогвардейците, флотилията под

командването на Маркин, участвувала в тридесет сражения. Преземането на Казан започнало с десант от моряците. На 10 септември

1918 година Казан бил превзет от красноармейците и моряците от Волжската флотилия. Корабите на белогвардейците избягали в река Кама. За умели и храбри действия при превземането на Казан, флагманския кораб на Маркин — „Ваня Комунист“ — бил награден с орден „Червено знаме“.

На 1 октомври 1918 год. „Ваня Комунист“ се отправил за действия срещу белите към село Пяни-Бор. Наближавайки селото, Маркин открил огън по неприятелските кораби. В това време вражески снаряд попаднал в кърмата на „Ваня Комунист“ и предизвикал пожар. От второ попадение кораба из-

губил ход. Белите, зарадвани, се втурнали за да заловят кораба и екипажа. Моряците от „Ваня Комунист“ въпреки усилищата се пожар стреляли с всички картечници по приближаващите кораби на белогвардейците. Кораба горял, но не се предавал. В решителната минута Маркин заповядал:

— Спасявайте се другари!

Обгорелите и изранени моряци се хвърлили във водата. За да не попадне кораба в ръцете на врага, Маркин взривал боезапасите и загинал с кораба.

Такива моряци — герои, като Железняков и Маркин израствали в годините на гражданската война. Смелост, безстрашие, преданост към делото на народа — това са присъщите качества на руските моряци, предавани от поколение на поколение.

народен ФЛОТ

ВЕСТНИК НА МОРСКИТЕ ВОЙСКИ

За флота и армията — безплатен. За граждани — 5 лв.

Редактира комитет.

Отговорен редактор: лейт. Р. Бонанов.

Адрес: В. „НАРОДЕН ФЛОТ“ — Варна

ЧУДНАТА СТРЕЛКА

Компаса — малкият прибор приличен на джобен часовник, с магнитна стрелка — почерпена на края, която се старее да се обърне винаги на север е много необходим уред. Без него трудно се работи и във военното дело и в мирния живот. Той се намира на всеки самолет, на всеки кораб и в чантата на пътешественика. Сега на нас ни е трудно да си представим как по-рано хората са могли да минават моретата без компас. А навсякъде в Европа и въобще в страните обкръжаващи Средиземно море, са се запознали с компаса само преди 800 години. По това море хората плават не по-малко от 5,000 години и единствената ориентировка са били небесните светлини.

Китайците много по рано са се запознали с явленията на магнетизма. В Китай, магнитните прибори, показващи посоката, са известни от такива далечни времена, че е трудно, даже приблизително, да се определи кога са се появили. Минали обаче много векове, докато маг-

нитната стрелка проникнала от далечният Китай в Европа. В съчинението на един английски монах, отнасящо се към 1080 година, се говори за употребата от моряците на свободно въртящи се магнитни стрелки. Това е първото споменаване за компаса в Европа.

Отначало това била проста желязна шевна игла. Преди всяка употреба дрябвало да я намагнетизирват, потривайки я в магнитен камък. Намагнетената желязна игла промушвали през сламка; така че се получавало форма на кръст и пускали това съоръжение в съд с вода. После, с затаяно дишане, следели как иглата бавно се завъртвала и замирала в определено положение. Да се занимаваш с такива опити не било безопасно, защото лесно било да се каже че това е магьосничество, а за това се полагало наказание.

В началото на XIV век, италианец Флавио Жюйя създал компас, основните черти на който са запазени до наши дни. В апарата на Жюйя, стрелката свободно се въртала на остра

СПОРТ

БАЛКАНСКОТО ФУТБОЛНО ПЪРВЕНСТВО

След мача Югославия—България, който завърши с резултат 2:1, балканското футболно първенство приключи. Класацията е следната: 1. Унгария—с 8 точки; 2. Югославия—6 точки; 3. Румъния—4 точки; 4. България—2 точки; 5. Албания—0 точки.

ФУТБОЛЕН ПЪРВЕНЕЦ НА С.С.С.Р.

„Ц. Д. К. А.“ победи „Динамо“ (Москва) с 5:0 и е футболният първенец на Съветския Съюз за 1947 год. Интересно е да се отбележи, че при една победа с по-малък резултат, първенецът щеше да бъде „Динамо“, понеже броя на точките и на двата тима е еднакъв и единствената възможност на „Ц. Д. К. А.“ да стане първенец е била да спечели с 5:0 или с 9:1.

Капитаните с затаен дъх следяли, как се завърта иглата

игла закрепена на медния корпус. Към стрелката се прикрепил книжен кръг, разпределен на 32 деления—румба—по основните направления на страните на света. От тук произлиза самото название на компаса, което на английски значи „кръг“.

Италиански учен Кардано предложил приспособление за

комписа, което му позволило да се запази в неизменно положение при наклонението на кораба. В такъв вид компасът станал удобен и надежден мореходелен инструмент. Това било началото на епохата на географските открития.

(следва)

Превод от руски: К. Петков

ВЕНО МОСКА ИСТОРИЯ

Влиянието на великите географски открития и употребата на огнестрелното оръжие за развитието на корабостроенето.

В живота на европейските народи XV век е характерен със събития от съществено значение—великите географски открития: откриването на Америка от Христофор Колумб, откриването на морския път за Индия от португалците и около светското плаване на Магелан. Засилването на световната търговия, размяната на стоки и сурови материали между колонните и метрополиите създаде условия за появата на нови типове кораби в търговските и военни флоти.

В 1498 година португалец Васко де Гама обходи Африка и достигна бреговете на Индия. Стойността на превозените материали бе 6 пъти по цена от разходите за тази експедиция. Почти в същото време (1492 г.) Колумб, преследвайки същата цел—да достигне Индия, откри Америка.

В 1302 година стана известен магнитния компас. Откриването му се приписва на Флавио Жюйя. Разви се картографията. Измърване височините на небесните светлини въведено от Мартин Бехайм в 1480 год., се използване от мореплавателите. Но съществуващите по това време кораби не отговаряха на условията за океанско плаване. Ето защо в XV век се построиха нови типове кораби—караки, буци и каравели, като търговски кораби; във военните флоти се появиха големи галери—галеаси у венецианци и испанци и усъвършенствувани галеони. Каравела представлява голям търговски кораб до 2,000 тона водоизместване, с три палуби и бил пригоден за морска търговия с Индия.

Испанците и португалците получиха монопол върху морските пътища до новооткритите страни.

В 1498 година Англия реши да вземе участие в откритията бой.

и обзаведе експедиция под водачеството на Сабастиян Кабо, който откри Лабрадор и Нюфаундлен, като основа там колонии. Английските и холандски моряци преследваха богато натрупаните испански конвои, нападаха ги и ограбиха. Тази борба за световните пазари създаде вражда между Испания и Англия и завърши с потопяването на „Непобедимата армада“.

Съвместно с усилията на океанското плаване в развитието на корабостроенето, както и във воденето на морските сражения, изигра решаваща роля въвеждането на огнестрелното оръжие. Първото оръдие бе бомбардата—къса желязна кована тръба, напълнена с барут и каменни ядра. Първият исторически факт за използване на бомбардата, според испанските хроники, се отнася към 1333 г. в морския бой между мавританците на Севилия и тия на Тунис. След това през 1387 година във войната между венецианците и генуезците бе използвана бомбардата. В боя на францужки и английския флот в устието на Темза, в 1387 год. корабите стреляли с оръдия с каменни ядра. Първите оръдия, които бяха поставени на корабите, са от малък калибър (50—160 мм.).

Стрелбата е била много бавна и това е наложило да се увеличи числото на оръдията. Далекобойността е достигнала 120 метра.

На галерите, оръдията се поставяли на носа, кърмата и на палубата.

В началото на XVI век френският корабостроител Дежарж предложил да се прорязват в стените отвори за оръдията. Това оказало грамадно значение в развитието на военното корабостроение, а така също повлияло на морския бой.

НОВИНИ

ИЗ СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ ПО ДАЛЕЧНИ МОРЕТА

След победното завършване на Великата Отечествена война отново бяха открити за Съветските пътнически и търговски кораби широките водни пътища по моретата и океаните. През текущата 1947 год. значително се усилиха и се оживиха рейсовете, извършени по далечните задгранични пристанища. Много съветски кораби се намират по всички морета в света.

От Ленинград пътува за Лондон големият, прекрасно обзаведен параход „Сестрорецк“. По пътя за Лондон „Сестрорецк“ се е отбил в Хелзинки и Стокхолм. От Черно море в Северна Америка отива парахода „Фридрих Енгелс“. В Ню-Йорк е пристигнал от Мурманск парахода „Александр Суворов“.

В дълъг рейс от Балтика към Далечния Изток отива китобоенца „Гарпун“. Този кораб ще извърши преход по маршрута Лиеная—Плимут—о-в Мадейра и о-вите около Зеления нос в Атлантическия океан. След престояване в остров Тринидад „Гарпун“ продължава пътя си през Атлантическия океан за Панамския канал, след това покрай бреговете ще се отправи за Аляска и ще завърши своя рейс в Камчатка.

След дълъг океански рейс от Черно море са пристигнали във Владивосток малките параходи „Алива“ и „Крилон“ специално приспособени за доставка на железопътни части.

В обратен направление от Северна Америка в Русия е дошел кораба „Андреев“ току що извършил труден преход през Тихия океан. Буря от десет бала непрекъснато преследвала кораба от бреговете на Сев. Америка до Курилските острови. Плаването продължило 10 месеца. На излизане от едно от пристанищата, пътя на кораба неочаквано бил заграден от широка площ ледена маса. Не дочаквайки ледоразбивач, „Андреев“ преодолел леда с собствени сили. Екипажа на кораба смело се справил с леда и продължил плаването.

От Далечния Изток поддържа курс към Черно море парахода „Менделеев“. Прехода от Владивосток до Сингапур парахода завършил 66 часа преди срока.

Из Мълчаливо

СЛУХЧО МОРСКИ (ФЕЙЛЕТОН)

Глава I-ва за детството и външните белези на Слухчо Морски

Обикновено героите се раждат с писък, сучат докато залягат, след това се бягат с другарчетата си, по-късно бягат от училище, а когато вземъжват, започват да спрятат в сегашно и минало време глагола „обичам“ и да се женят.

Слухчо Морски има по-друга история.

Първо: той ти е връстник, драги читателю. Да, да, точно на теб, читателю. Ти ще видиш по-нататък, че имате и други общи белези. И така, в кръщелното на Слухчо стои дата: роден между 1901 и 1927 год.

Второ: има големи уши, които чуват и неказани думи, очи които виждат несъществуващи неща и мускулест език, надебелял от излишни приказки.

Трето: Слухчо Морски е на служба понастоящем в флота.

Няма значение дали той е моряк, който още несъзнателно носи лента с надпис: „ФЛОТ НА НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО“; дали е корабник-риболовец, посредял годините за пенсия, с въдница в ръка или е офицер, който наивно мисли, че блясъка на златните пагопи не само ослепява, но и оглушава околните слушатели. Важно е, че Слухчо Морски е познат на мнозина от нас, ине трябва да го открием, да му връчим заповед за уволнение и в най-къс срок да го махнем от флота. Ако искаш да помогнеш, драги читателю, в това полезно дело запомни следното: недей да се визираш само в познатите си, а довчера се изправи пред огледалото и се огледай. Внимателно виж дали ушите ти не са дълги и дали устата няма умоляващ вид от многото излишни

приказки казани през деня.

И така, детството на Слухчо не беше обикновено детство на немирно момченце, което преприсва домашните, вързва плитките на сестричката си със канап за стола и се записва, в прогимназията, доброволец да закача значки на Гергьовден и в Деня на детето за да измъкне с съдружника си някой лев вечерта, разгърсвайки обрънатата на долу текекиена касичка. Слухчо не се занимаваше с такава пакости. Той изобщо никому никакво видимо зло не правеше, само че много обичаше... да приказва. Ако баща му сърдито подвикваше на майката за прегорялото ядене, Слухчо още на следващата сутрин най-невинно питаше другарчетата си какво значи „некъдърница“. Веднаж, по-сред час лигна ръка и затрудни учителката си с въпроса дали всички баби са „дърти вещици“, (това го чу от каква си).

Така минаваше детството на Слухчо и той напуста годините на юношеските пъпки и навлезе във възраста на изборните права (20—50 год.).

Глава II-ра за това как Слухчо стана МОРСКИ и как вреди на флота.

Часовниковите стрелки се гонеха, като балкански колоездачи по колодрума на циферблатите, колелото на историята със скърцане се завърта през няколко спинци, а слънцето продължаваше по-старото разписание на вселената да изгрива сутрини и да залязва вечер, т. е. минаха години. Растеше и приказваше Слухчо, удължаваха се ушите му и заняваше мускулестият език. Слухчо вече служи в флота и доби презимето Морски. Сигурно сте го срещали. Когато работи като телефо-

нист на централите в щабове, ушите винаги забравя да изключи линията, чува някоя и друга дума, но никога след това не забравя да разпрати че е чул за предстоящата седемгодишна служба на моряците.

Ако Слухчо е от „трудова-колониалните“ войски на капитанлейтенант Георгиев и разговарява, да кажем, от някой вагон сандъци с топли пижамки и здравни обувки, отпуснати от главния интендант, за моряците от корабите, още същата вечер нашият герой пише писмо до родителите и булката: „С настоящото ви се обаждам за да ви намеря живи и здрави. Ако питате за мен, тук почти не вали и аз съм добре. Към вас на село ще има ли война? Към нас, не ни казват, ама ще има. Днес разтоварихме вагон от Софий. Домакино нареди веднага да приберат сандъците в склада и да ги заключат. Яз мислим, че това е големият кораб, дето че носи и айроплане на гърбо си. Как е свинкята? За Коледа май, че ни пуснат по един месец, ама не ни казват. Ваш син Слухчо“.

Ако пък Слухчо, нали се разбрахме че той е, „всикакъв и всякъде“ се храни с офицерска марка в Военния клуб, докато чака супата, той пита колегите си, чели ли са вече строго-поверителната министерска заповед № 111-222 и разправя накратко съдържанието ѝ; споделя мнение по тайните разузнавателни известия за чуждите флоти, или подхвърля: „Както върви, май че ще хвърляме скоро котва в Златния рог, а?“. Докато сърба супата си, и предъвква месните отпадъци от стария Сивчо, Слухчо върти

ушите във всички посоки и слуша. А има какво да чуе. Колелите му също са приказливи и мислят, че стола на Военния клуб не е място за тихо хранене, а оперативен щаб, за размяна на служебни тайни.

След като на бързо изгълта десерта, който обикновено е леко сварено и силно обеззасхарено фиде, Слухчо съобщава, че е привършил ремонта на кораба си и на пробата е развил скорост 40 мили. Колелите му се отплащат със съобщени на висок глас сведения за монитрането на противосамолетна артилерия и последните опити с водни бомби.

Влезе ли някой офицер, когото не са виждали от една седмица, всички в хор реват: „О, къде се губиш? Къде служиш сега?“. Новопристигналият се оглежда и с заагробно-загадъчен глас прогърмява из клуба, че е бил в комисия по приемането на цепелините.

Така живее, приказва и пакости на флота нашия колега Слухчо Морски.

Глава III-та, кратка и заключителна, за разните морски Слухчовци и за ползата от огледалото.

Различни Слухчовци има из флота и различни слухове чуват, вярват и разправят. Всички обаче са със еднакви белези:

голями уши,

дълъг език,

и къс патриотизъм.

Помогни, драги читателю, да ги уловим и им връчим уволнителния билет.

Не забравяй обаче, довчера да се погледнеш в огледалото.